

Порівняльна таблиця до проекту Закону України

про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності

Автор(и):

Президент України Зеленський В. О.

Реєстраційний № 2621

Автори остаточної редакції:

Народні депутати України - члени Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності
28.04.2021

(Друге читання)

Дата розгляду в комітеті:

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
---	--------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------	---

1 Проект

2 Вноситься Президентом України

3 **ЗАКОН УКРАЇНИ**

4 Про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності

-1- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)

Враховано

1. Назву законопроект викласти у такій редакції: «Про внесення змін до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності

5 _____

6 Верховна Рада України п о с т а н о в л я
є:

7 1. Пункт 3 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) викласти в такій редакції:

-2- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)

Враховано частково

1. Статтю 364. Зловживання владою або службовим становищем Кримінального кодексу України викласти у такій редакції:

«Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем 1. Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з корисливих мотивів чи інших особистих інтересів або інтересів третіх осіб використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам

Верховна Рада України п о с т а н о в л я
є:

1. Пункти 3 і 4 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) викласти в такій редакції:

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб, –</p> <p>Тяжкими наслідками у статтях 364-367 вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян, якщо вони полягають у завданні матеріальних збитків.</p> <p>-3- Н.д. Яценко А. В. (р.к. №401)</p> <p>В абзаці другому пункту 1 Законопроекту слова «якщо вона полягає у завданні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка» замінити словами «вважається шкода, завдана життю, здоров'ю, довкіллю та матеріальні збитки які», слово «перевищує» замінити словом «перевищують».</p> <p>Обґрунтування:</p> <p>Запропонована законопроектом редакція пункту 3 примітки статті 364 Кримінального кодексу України порушує принцип правової визначеності, що є головним при прийнятті законодавчих актів будь-якими органами державної влади.</p> <p>Принцип правової визначеності закріплений в Конституції України і являє собою сукупність вимог до організації та функціонування правової системи з метою забезпечення перш за все стабільного правового становища індивіда шляхом вдосконалення процесів правотворчості та правозастосування.</p> <p>Зазначу, що Венеціанська комісія у своїй доповіді від 04 квітня 2011 року</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>«Верховенство права» вказала, що правова визначеність є елементом верховенства права та є істотно важливою для питання довіри до судової системи. Аби досягти цієї довіри, держава повинна зробити текст закону легко доступним, закон має бути сформульований з достатньою мірою чіткості, аби особа мала можливість скерувати свою поведінку.</p> <p>По суті законопроектом пропонується повернутись до редакції, що діяла до 2014 року, яка за рахунок правової невизначеності дозволяла допускати свавілля з боку правоохоронних органів. Тобто, будь-які дії службової особи, які на переконання слідчого завдали «удаваної» шкоди, могли бути кваліфіковані, як зловживання владою або службовим становищем. Отже, даним законопроектом повністю нівелюється актуальна практика Європейського Суду з прав людини та Верховного Суду, що спирається на такі загально-правові категорії як «непорушність прав», «якість та точність закону», «стабільність та остаточність судових рішень», «законні очікування» тощо.</p> <p>З огляду на зазначене, для недопущення на законодавчому рівні правової невизначеності, пропоную чітко визначити поняття істотної шкоди.</p> <p>-4- Н.д. Кулініч О. І. (р.к. №348)</p> <p>2) Пункт 4 примітки викласти в такій редакції:</p> <p>« 4. Тяжкими наслідками у статтях 364-367, в тому випадку якщо вони полягають у завданні майнової шкоди, вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян.</p> <p>Обґрунтування:</p> <p>Нововведення може бути трактовано судовою системою і адвокатами таким чином, що «матеріальні збитки» є необхідною</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>складовою частиною, тобто необхідною умовою для наявності «істотної шкоди». Відповідно, якщо не має «матеріальних збитків», то по суті немає і істотної шкоди</p> <p>Правка зазначає що істотна шкода в даному випадку може бути як матеріальною так і моральною. Крім того, застосування поняття «майнова шкода» (як поняття визначеного в законодавстві) в даному випадку є більш доцільним ніж застосування поняття «матеріальні збитки».</p> <p>Аналогічна правка доцільна і для визначення «тяжких наслідків» стосовно зазначених злочинів.</p>		
8	<p>"3. Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367, якщо вона полягає у завданні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян".</p>	<p>-5- Н.д. Дирдін М. Є. (р.к. №333)</p> <p>І. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131):</p> <p>1. Частину 3 примітки до статті 364 Законопроекту залишити в редакції чинного Кримінального кодексу України:</p> <p>«Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367 вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.».</p> <p>Пояснення:</p> <p>Шкода – втрати; збитки, іноді людські жертви, неприємності тощо, що є наслідком яких-небудь дій, вчинків. Шкода – це будь-яке знецінення блага, що охороняється правом.</p> <p>Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним</p>	Відхилено	<p>"3. Істотною шкодою у статтях 364, 364¹, 365, 365², 367, якщо вона полягає у завданні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.</p> <p>4. Тяжкими наслідками у статтях 364-367, якщо вони полягають у завданні матеріальних збитків, вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян».</p>

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або юридичних осіб.</p> <p>Не доцільно прописувати «якщо вона полягає у завданні матеріальних збитків», тому що це і так зрозуміло.</p>		
		<p>-6- Н.д. Демченко С. О. (р.к. №244)</p> <p>Пункт 1 законопроекту викласти в такій редакції:</p> <p>«1. Статтю 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) викласти в такій редакції:</p> <p>«Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем</p> <p>1. Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах або в інтересах третіх осіб використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб, -</p> <p>карається арештом на строк до шести місяців або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, із штрафом від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p> <p>2. Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки, -</p> <p>карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>діяльністю на строк до трьох років, зі штрафом від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p> <p>Примітка. 1. Службовими особами у статтях 364, 368, 368-5, 369 цього Кодексу є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також обіймають постійно чи тимчасово в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на державних чи комунальних підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом державної влади, органом місцевого самоврядування, центральним органом державного управління із спеціальним статусом, повноважним органом чи повноважною особою підприємства, установи, організації, судом або законом.</p> <p>Для цілей статей 364, 368, 368-5, 369 цього Кодексу до державних та комунальних підприємств прирівнюються юридичні особи, у статутному фонді яких відповідно державна чи комунальна частка перевищує 50 відсотків або становить величину, що забезпечує державі чи територіальній громаді право вирішального впливу на господарську діяльність такого підприємства.</p> <p>2. Службовими особами також визнаються посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому або судовому органі іноземної держави, у тому числі присяжні засідателі, інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
---	--------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------	---

підприємства), а також іноземні третейські судді, особи, уповноважені вирішувати цивільні, комерційні або трудові спори в іноземних державах у порядку, альтернативному судовому, посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи будь-які інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені), члени міжнародних парламентських асамблей, учасником яких є Україна, та судді і посадові особи міжнародних судів.

3. Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367 вважається матеріальна шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

4. Тяжкими наслідками у статтях 364-367 вважаються такі наслідки, що полягають у завданні матеріальної шкоди, яка у двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.»

-7- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)

Відхилено

1). Абзац другий пункту першого законопроекту доповнити новим реченням такого змісту:

«Істотною шкодою нематеріального характеру у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367 вважається порушення охоронюваних Конституцією України чи іншими законами прав і свобод людини та громадянина або порушення встановленого порядку роботи органу державної влади чи місцевого самоврядування, громадського об'єднання,

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>підприємства, установи, організації незалежно від форми власності.»</p> <p>Обґрунтування:</p> <p>Запропоноване визначення істотної шкоди нематеріального характеру спрямоване на конкретизацію змісту суспільно небезпечних наслідків, що є обов’язковою ознакою окремих складів злочинів у сфері службової діяльності. Відповідно до статті 3 КК України злочинність діяння, а також його караність та інші кримінально-правові наслідки визначаються тільки цим Кодексом. Застосування закону про кримінальну відповідальність за аналогією заборонено. У статті 7 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод закріплено принцип <i>nullum crimen sine lege</i> – ніякого покарання без закону, згідно з яким нікого не може бути визнано винним у вчиненні будь-якого кримінального правопорушення на підставі будь-якої дії чи бездіяльності, яка на час її вчинення не становила кримінального правопорушення згідно з національним законом або міжнародним правом. Таким чином, закон про кримінальну відповідальність має відповідати вимогами якості, юридичної визначеності та передбачуваності у застосуванні.</p> <p>Встановлення критеріїв істотної шкоди нематеріального характеру не позбавляє сторони кримінального провадження, а також суд надавати оцінку її істотності з урахуванням конкретних обставин справи. Однак, закріплення відповідних критеріїв сприятиме однаковому застосуванню на практиці закону про кримінальну відповідальність і запобігатиме різного роду зловживанням, пов’язаним із довільним чи розширеним тлумаченням поняття «істотна шкода».</p>		
		-8- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>2). Доповнити законопроект новим пунктом такого змісту:</p> <p>«Пункт 4 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) викласти в такій редакції:</p> <p>4. Тяжкими наслідками у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 366, 367 вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян.»</p> <p>Обґрунтування:</p> <p>Упродовж останнього часу до розділу XVII Особливої частини КК України були внесені відповідні зміни, зокрема, доповнено статтею 364-2 «Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України», статтею 366-1 «Декларування недостовірної інформації», що не передбачають настання тяжких наслідків. Тому чинний перелік статей, наведений у пункт 4 примітки до статті 364 КК України не відповідає структурі цього розділу КК України. Запропоновано замінити вказівку на статті 364-367, конкретизувавши номери статей, в яких використовується термін «тяжкі наслідки».</p>		
		<p>-9- Н.д. Макаров О. А. (р.к. №214)</p> <p>1. Доповнити пунктом 1-1 такого змісту:</p> <p>«Пункт 4 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) викласти в такій редакції:</p> <p>«4. Тяжкими наслідками у статтях 364–367, якщо вони полягають у завданні матеріальних збитків, вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів</p>	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян.»».</p> <p>Обґрунтування: приведення пункту 4 примітки у відповідність до змін, запропонованих законопроектом.</p>		
		<p>-10- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</p> <p>2. пункт 1 викласти у такій редакції:</p> <p>«1. Пункти 3 та 4 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) в такій редакції:</p> <p>3. Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367, якщо вона полягає у завданні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян</p> <p>4. Тяжкими наслідками у статтях 364-367, якщо вони полягають у завданні матеріальних збитків, вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян.»</p>	Враховано	
		<p>-11- Н.д. Кожем'якін А. А. (р.к. №168)</p> <p>1. Пункт 1 законопроекту в викласти в такій редакції:</p> <p>«1. Пункти 3 та 4 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131) викласти в такій редакції:</p> <p>3. Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367, якщо вона полягає у завданні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян".</p> <p>4. Тяжкими наслідками у статтях 364-367, якщо вони полягають у завданні</p>	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>матеріальних збитків, вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян»;</p> <p>Обґрунтування: У поданому законопроекті йдеться виключно про уточнення поняття «істотної шкоди». Водночас дефініція «тяжкі наслідки», що розкриває зміст кваліфікуючих (особливо кваліфікуючих) ознак складів злочинів, передбачених статтями 364-367 КК, залишається незмінною (див. пункт 4 примітки до статті 364 КК). Враховуючи, що «тяжкі наслідки», як і «істотна шкода» у відповідних складах кримінальних правопорушень, можуть полягати у спричиненні як майнової, так і немайнової шкоди (наприклад, настання смерті потерпілої особи, масове отруєння людей тощо), пункт 4 примітки до статті 364 КК після слів «...у статтях 364-367, ...» варто було б доповнити словосполученням «якщо вони (тобто тяжкі наслідки) полягають у завданні матеріальних збитків».</p>		
		<p>-12- Н.д. Кулініч О. І. (р.к. №348)</p> <p>Пункт 1 викласти в наступній редакції</p> <p>У статті 364 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25 – 26, ст. 131):</p> <p>1) Пункт 3 примітки викласти в такій редакції:</p> <p>"3. Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367, в тому випадку якщо вона полягає у завданні майнової шкоди, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян";</p>	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
9	2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.	<p>-13- Н.д. Штепа С. С. (р.к. №283)</p> <p>1. пункт 4 примітки до статті 364 КК після слів «...у статтях 364-367, ...» доповнити словосполученням «якщо вони полягають у завданні матеріальних збитків».</p> <p>Метою прийняття даної правки є уточнення поняття «тяжкі наслідки», що розкриває зміст кваліфікуючих ознак складів злочинів, передбачених статтями 364-367 КК. Враховуючи, що «тяжкі наслідки», як і «істотна шкода» у відповідних складах кримінальних правопорушень, можуть полягати у спричиненні як майнової, так і немайнової шкоди (наприклад, настання смерті потерпілої особи, масове отруєння людей тощо), таке доповнення є логічним та необхідним для імплементації.</p>	Враховано	2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

10

Голова Верховної Ради України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00CDCD8E00
Дійсний до: 21.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2021/155356 від 12.05.2021

